

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap széletemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 8 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttérli cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

„Abszolúte lehetetlen“....

Azt mondja Krieghammer lovag, az új közös hadügyminiszter, hogy a nemzeti szellemet a közös hadseregbe bevezetni — abszolúte lehetetlen. (?)

Ugyan kedves lovag ur, hát ön még nem tud arról a metaphysikai — vagy ha jobban tetszik — dinamikai tétről, hogy a természetben, de legfőképpen a politikában abszolúte lehetlenség egyszerűen — nem létezik.

És ha már sem a természetben, sem a politikában nem létezik abszolúte lehetlenség, akkor a hadseregben, — a melyet ha tetszik — mindennap másképp lehet átalakítani — épséggel nem lehet beszélni ilyen feltétlen lehetlenségről.

A hadsereg kérdésében az abszolúte lehetlenségnek más neve van. Ugy hívják, hogy nem akarás.

Nem az abszolúte lehetlenség, hanem az abszolúte nemakarás mulik az, hogy Krieghammer ur nem képes megbarátkozni azzal az eszmével, hogy a közös hadseregbe a nemzeti szellem bevezetessék.

De hát tulajdonképpen mért idegenkedik Krieghammer ur és idegenkednek a bajtársai olyan felettébb való módon ettől a nemzeti szellemtől?

Mit ronthat ez a nemzeti szellem a közös hadseregnek akár belső szervezeten, akár a mai szellemén, s főleg mit ronthat oly mértékben, hogy a katonai uraknak még e név hallatára is borsódzék tőle a hátuk?

Azt hiszik tán Krieghammer ur és érdektársai, hogy mihiált az Apponyi gróf ugynevezett nemzeti követeléseit a hadsereg kérdésében érvényesíteni fogják, egyszerre megfordul a világ sarka és a ma teljesen osztrák szellemű közös hadseregből egy csapásra magyar hadsereg lesz?

Azért nem mernek még csak halálni is a nemzeti szellemnek a közös hadseregbe való bevezetéséről, mert attól tartanak, hogy megbomlik a hadsereg egysége, avagy veszélyeztetve lesz a hadsereg harcképessége?

Nó, hát ne féljenek Krieghammer ur és érdektársai olyan nagyon ezektől a magyar nemzeti követelésektől.

A kik Apponyi grófnak és Ugron Gábornak a képviselőházban a most mult napokban elmondott e tárgyú beszédeit elolvasták és azt komoly fontolórára vették, azoknak be lehet látni, hogy ezek a nemzeti követelések oly szűk körre vannak szorítva, hogy azoknak érvényesítése még a szigorúan vett osztrák érdekeket sem sértheti, annál kevésbé alakíthatja át a közös hadsereg intézményét kifejezetten magyar katonai intézménnyé.

De meg maga a kiegyezési mű is nemcsak megadja Magyarországnak a jogot arra, hogy egy magyar tannyelvű katonai akadémia létesíttessék, hanem mintegy követelésül állítja fel a kiegyezési törvény is azt, a mit Apponyi gr. is már régóta sürget, ilyen körülmények közt: ugyan mitriadoz olyan szörnyen Krieghammer ur ettől a követeléstől, a mely minket törvény szerint illet?

Avagy törvényes jogunkat akarják megtiporni?

Nó, hát ezt meg mi nem engedjük; mert ez a törekvés inkább beválik abszolúte lehetlenségnek, mint a nemzeti szellemnek a hadseregbe való befogadása.

Krieghammer ur dinasztikus hadseregről beszél, s ezt félti a nemzeti szellemtől.

De hát hol talál Krieghammer ur törvényes alapot a szerinte dinasztikus-hadsereg névze?

És a dinasztikus érdekeket miképp veszélyeztetheti a magyar nemzeti szellem?

Meg tudná ezt mondani?

Meg tudná-e mondani főképp azt, hogy a kiegyezési műben közönsnek keresztelt, de azért merőben osztrák hadsereg miért éppen dinasztikus, és miért nem, az, a minek lennie kell: az osztrák-magyar monarchia közös hadserege?

A király, vagy a dinasztia tartja é fenn azt a hadsereget, vagy pedig azok a népek, a melyeknek és országaiknak védelmére van hivatva és törvény szerint kötelezve?

Kit tartozik az a hadsereg védeni, csak a dinasztia? É. avagy pedig azt a két birodalmat, a melynek közpénzéből anynyi rengeteg milliót emészt fel?

Mi úgy tudjuk, hogy a hadseregek első sorban az azokat fenn tartó nemzetek védelmére vannak hivatva: már most kivel fogja Krieghammer lovag elhitetni, hogy ez a hadsereg pusztán dinasztikus, és mint ilyen alapjaiban volna megtagadva, ha abba a nemzeti szellem befogadtatnék?

Ne tessék Krieghammer lovagnak úgy megrettenni a magyar nemzeti szellem térfoglalásától. mert ez a szellem nem hogy ellentétbe helyezkednék a dinasztikus érdekekkel, sőt ellenkezőleg, éppen ez a szellem az, melyben a dinasztikus érdekek meggyökeresedhetnek.

Ennek a szellemnek a hadseregbe való bevezetése csak hasznára válnék a dinasztia, mert szorosabba fűzné azt a kapcsolatot nemzet és dinasztia között, a melyet a Krieghammer-féle nézetek sokkal jobban meggyöngyöztetnek, mint a nemzeti szellem térfoglalása.

Krieghammer lovagnak aligha köszöni meg a legfőbb hadur ezt a feltűnő meggondolatlanságot.

Politikai hírek.

A T. Házról. Az országgyűlés nyári szünetideje előtt, mint a Pol. Corr. értesül, tárgyalás alá kerül még a közigazgatási bíráskodásról szóló törvényjavaslat és a szabadság törvény reformja. A kötelező polgári házasság keresztülvitelére vonatkozólag az idézett felhivatalos azt mondja, hogy a törvény december 18-án lép hatályba. Ha lehetséges lesz az új anyakönyveket már szeptemberben behozni, akkor az igazságügyi miniszter fel van hatalmazva arra, hogy az új házassági törvényi rendeleti uton hatályba léptesse. Később pedig, de mindenesetre még az idén, az igazságügyi miniszter a követendő eljárás megállapítására törvényjavaslatot fog beterjeszteni a alkalomadtán erről az ügyről az országgyűlésben nyilatkozni fog.

A függetlenségi és 48-as párt szervezkedése a vidéken. Szentesről jelenti tudósítónk táviratban: Ugron Gábor és Meszlényi Lajos országgyűlési képviselők tegnapelőtt oda érkeztek, hogy részt vegyenek a szervezkedő pártgyűlésen. A képviselőket az állomásonál tízezer főre menő tömeg üdvözölte lelkesen s az állomástól a piac térti terjedő másfél kilométer hosszú vonalon sorfalat állott a nép, daczára, hogy az eső színtet nélkül esett s a sár igen nagy. A megyebeli községekből egyre érkeznek a küldöttségek, úgy, hogy immár semmi kétség, hogy a pártgyűlés fényes és impozáns lesz.

A „pótolhatatlan“. Bécsből azt írják, hogy e perczben (?) Bánffy a legkedveltebb ember a bécsi udvarnál és a katonai körökben. Bánffy a kormány élén marad mindaddig, míg bizonyos függőben levő közönséges kérdések meg nem oldattak. S ebbe legalább két év telik bele (?) Az országgyűlés feloszlásától egyelőre irtóznak. A függőben levő két egyházi módosított javaslatok elfogadása a főrendiházban biztosítva (?) van. A magyar advartdrás kísérétében pedig Ő felsége, saját iniciatívájából megadta a nemzeti kíváncsnaknak megfelelő engedményeket s mint hírlík, ezt Bánffynak külön kihallgatáson tudatára is adta. Bécsben most ez a jelszó: „Mindent megadni a Bánffy-kabinetnek, a mit megadni lehetséges az összbírdalom szempontjából, még olyant is, mit más minisztereknek megadni nem lehetne, mert Bánffy

fy a jelen időben pótolhatatlan.“ (?) Nó, hát hitte ezt valaki csak két perczcel e cikkely olvasása előtt (?)

Márczius 15-ike.

Budapesten.

Márcz. 15.

Ünnepet ült ma a főváros. Márczius idusát ülték meg a hazafias polgárok azzal a meleg érdeklődéssel és lelkesedéssel, melyet az idő haladása nem tud felohasztani, hanem mely ellenkezőleg évről-évre növekedik és hatásában erősödik.

Már kora reggel zászlódiszt öltött a székelyvár. Magánházakra és néhány középületre kitűzték a nemzeti jobogót.

Az ifjúság matinéja.

Már tegnap mutatkoztak jelek, melyek arra engednek következtetni, hogy az egyetemi ifjúságnak soha még annyi vendége nem volt, mint a menyi a mai matinén lesz. Az auspicziomok beváltak, — megtelt a Vigadó, s a bejutni kívánóknak még oly selege vár kinn, hogy — elősegítve a rendőrség tapintatlansága és a rendezőség ügytelensége által — a bejuthatásért való küzdelem, mely nem ritkán nyilvánult apróbb tetlegességekben is, fejlődött ki a kapunál. Tesztileg vonultak fel a Kossuth Lajos országos négyesület és a Kossuth Lajos asztaltársaság. A notabilitások közül megjelentek: Madarász József, Lakatos és Helfy képviselők.

A program első száma Bakonyi Károly elnöki megnyitója volt, mely után Kossuth Ferencz lépett az emelvényre, hogy megtartsa ünnepi beszédét.

A beszéd így szól:

„Hölgyeim és Uraim!

„Az egyetemi ifjúság felhívásának engedve jelenek meg itt abból a czélból, hogy megtartsam ezen a nagy emlékü napon az ünnepi beszédet.

Ünnepelésre és visszaemlékezésre lettem felszólítva és azt hiszem, hogy midőn engemet szemelt ki ebben az évbén az ifjúság választása nem volt szerencsés.

Nekem ünnepelni nehéz még, gyászruhában állók itt, azt gyászolom, a kinek neve örökké össze lesz kötve az 1848-iki vívmányokkal.

Egy éve most egy betegágy mellett virrasztottam, fűi ragaszkodásom egész odaadásával.

Egy éve még reméltem, hogy nem veszítjük el, sem a magyar nép, sem én édes atyánkat, de elvesztettük; és én sebzett szívemmel ünnepelni még képtelen vagyok.

De visszaemlékezni is fájdalmas nekem. Az 1848-ik év emlékével azonosítva van atyám emléke s ha visszaemlékezem gyermekkorom kora hajnalára, mely az 1848-iki évre esik, emlékem nem ott mereng, hol az erőteljes alakot láthatnám, a mely kimagaslik az emlitett nagy korszakban, de látom a galambfehér fejt, megtört agastyánt, a mint ott fekszik a betegágyon, melyből fel nem kelt többé soha.

Lehetetlen, hogy emlékeim egy szomorú hangot ne vegyitnének abba a dicső szótba, melyet elmondani hivatva van az, ki márcz. 15-ét ünnepel, mint azoknak az alkotásoknak jelző napját, a melyek nemzetünk ujraszületését jelentik.

A középkor hagyományait, melyeknek árnya hazánk földjén belenyúlt a 19. század, első felébe, elsodorta a szabadság szelleme, mely az örök emlékeztető évbén áthatotta egész Európát.

Mi megnyertünk egy független és szabad magyar hazát, mely többé nem a törvénykönyvek poros lapjain létezett csak, nem egyedül a költők ábrándjaiban, a bölcses számításában és a honnak reményében, de a mely mint tényleges áldás, szabadságot és jólétet hozott a nemzetre és jogokat ruházott a népre, a mely jogokért a nép kötelességteljesítéssel tartozott fizetni. 1848. előtt egy kiváltságos osztály ezrei védtek csak a magyar államiságot és alkotmányt, 1848. után a nép milliói lettek hivatva a függetlenséget és szabadságot megvédeni és megszerezni.

A nép átértette hivatását és önként küldte védtelen ezreit meghalni a hazajogaiért.

A harcmezőjén bebizonyította nemze-

tünk életerejét és elhatározását, megvédeni jogait; az elnyomatás után kifejtett passzív ellentállással bebizonyította szívósságát és a nemzet törhetlensége rákényszerítette a kényuralmat a megalkudásra.

A német megalkudott és fátályt vetett a multakra. De a fátály oly sürű, hogy sok honfinak tisztán látását elveszi, mégis keresztül ragyog rajta az 1848-ik év emléke, mert egy nemzet feltámadását oly fény környezi, a melyet megalkuvás fátályával eltakarni nem lehet.

E fényben látjuk ragyogni a honfírények sokaságát a magyar hazafiságnak leg szebb példáját.

Tanuljatok ti ifjak, mint e lélekemelő látványt látjátok!

Nektek nemcsak emlékezni kell. A fiataloknak hivatása a cselekvés, mert az egyszerű emlékezés az aggkor vigasza.

Vessétek szívetekbe azt az igazságot, hogy márczius 15-e ünnepelésének nincs semmi értelme; ha nem az 1848-iki eseményeket és öszvies vívmányokat ünnepeljük, mely vívmányok közül meg birtunk tartani és vissza tudunk szerezni sokat, de a legelsőt, azt, a mi minden mást biztosíthatna, elaludtunk — de el nem vettettük.

Egy nemzedék alkuja nem köti le örökre a jövő nemzedékeit még a mindennapi életben is jogos, bármely alkukötésen kölcsönös akarattal változtat, bármely alkut kölcsönös akarattal eltörölni.

Nekünk, kik életpályánk hanyatló lejtőjén járunk, de főképp nektek, fiatalság kik a jövő erejét képviselitek, hivatástok a létrejött alku megváltoztatására, eltörölésére megalkudott felek közös akaratát megteremtteni.

A márczius 15-iki események fényes tanulságot szolgáltatnak ahhoz, hogy mit képesek kivívni a fiatalság lelkesedése és a nép által képviselt közvélemény hatalma.

Más gyenge nemzetek körülöttünk ki bírták vívni állami függetlenségünket, csak a magyar nemzet kételkedik hivatásában, erejében jövőjében.

Hazánk természetes jogainak visszaszerzése nem követel rázkódtatást; a márczius 15-iki események bebizonyították, hogy mily óriási vívmányokat lehet békés uton létesíteni, ha megérték erre a körülmények és megvan a nemzetben az erős akarat. Kötelességünk ezt az érlelést siettetni odaadásunk meglevél, szívünk lángoló honszerelmével, elménk találekönységével, karjaink munkásságával.

És kötelességünk az akaratot felkölteni és fenntartani, mert a nemzetek életében is számít a muló percz, és a mit jelen tevékenysége elmulaszt, sokszor nem ér rá többé pótolni a jövő.

Legyetek nálunk jobbak, ti ifjak, kik nemsokára nyomdokainkba léptek.

Mi dicsőséges hagyatékot kaptunk atyáinktól 47 év előtt; sokan közülünk elaludták a hagyatékot, de vannak közöttünk olyanok is sokan, a kik szenvedtek és szenvedni még többet is készek lennének a hazáért. De ne minket kövessetek akkor, midőn hivatva lesztek a tett terére lépni, minket kik közt sokan vannak a tétovázók, ha nem kövessetek azoknak az ifjaknak példáját, kiknek emlékét ünnepelni jógotokban áll, magyar fiatalság, márczius 15-én.

Érezzétek át a magasztos elvek tisztaságát, mérlegeljétek a honfi kötelesség súlyát és gyakoroljátok lelketeket, karjaitokat a súlyt elbírn.

Vegyétek ti fel a fonalat, ha majd elvágjátok a Párkák kezeinkben és vessétek a hazánk függetlensége felé, a melynek márczius 15-ike pirosló hajnala volt.

Kossuth beszédét riadó tetszészaj követte. Az első sorokban ülő hölgyek keblükről letépték bokrétáikat s virágcsót ontottak Kossuth Ferenczre. A közönség felállott s ismét percekig tüntetett Kossuthért, majd Madarász József lelkesen mondta el beszédét, a melyben köszönetet mondott Kossuth Ferencznek s buzdította az ifjúságot, hogy lelkes, hű, jellemes és munkás fia legyen a hazának.

Lelkes élnzés követte a szavakat, mire közóhajtásra Helfy Ignác országgyűlési képviselő beszélt az ifjúságról, Kossuth Lajosról és méltó örökösről, Kossuth Ferenczről.

Hosszantartó élnzés fogadta a beszé-

det, azután Katona Ernő nagy hatással szavalta a „Talpra magyar“-t, Oppler Emil pedig felolvasást tartott „A negyvenes évek ifjúsága“ czimen.

Végül Martos Ferencz az Egyetemi Kör elnöke mondott szép tartalmas, bezáró beszédet. Fél egy volt, mire a matiné véget ért s a közönség Kossuth Ferencz zajos éltetése közben széjjeloszlott.

*

Az Egyetem- és Petőfi-téren.

Nagy néptömeg gyűlt össze délután: 3 órakor az Egyetem-téren, hogy tanuialegyen az ifjúság ünnepének.

Az ünnepség programjának első pontja a Talpra-magyar volt, melyet nagy hatással szavalt el Szentkirályi Béla joghallgató.

Utána Martos Ferencz, az egyetemi kör elnöke mondott lendületes beszédet, mely a közönség lelkesen megtapsolt. Végül Dalmady Ödön műegyetemi hallgató szavalta el Ábrányi Emil „Márczius tizenötödike“ czimű költeményét.

A menet azután mintegy 2000 főre szaporodva a Múzeum-köruton végig a Kossuth-Lajos- és Kigyó-utcaikon át hazafias dalokat énekelve a Petőfi-térre vonult, a kol Baross János joghallgató ifju hévvel mondotta el költői szépségekben gazdag beszédét, azután letette az ifjúság koszoruját a Petőfi-szobor talapzatára.

Azután Leitdorfer műegyetemi hallgató szavalta el a „Nemzeti dalt“, melynek végeztével a közönség hazafas dalokat énekelve feloszlott.

A vidéken.

Gyulán

Bartha Miklós, az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt elnöke tegnap d. u. 3 órakor érkezett Gyulára a Csabáig eléje utazott küldöttség élén.

A gyalui vasút állomásán mintegy 3000 polgár fogadta zászlók alatt az ünnepelt képviselőt, a kinek megérkezésekor a zenekar a Rákóczi-induló huzta rá.

Bartha Miklóst Gulyás János, a 48-as kör titkára üdvözölte rövid beszéddel, mire Bartha e feletti örömeinek adott kifejezést, hogy a független magyar gondolkodásu polgárság meghívására velők együtt Gyulán ünnepelhet márczius idusát.

Lelkes szavakban buzdított, ezután a lakosságot, a függetlenségi elvekhez való tántoríthatlan hű ragaszkodásra, mire megindult a hosszú kocsior, hogy Bartha Miklóst lakására, Kovács Lajos ügyvéd vendégszerető házához kísérje. Itt megjuultak a lelkes tüntetések és Bartha Miklós újra megköszönte a lelkes fogadtatást, mire a menet folytonos élnzés között széteszlott.

Este a függetlenségi olvasóörökben társasvacsorát rendeznek a vendég tiszteletére.

Szentesen.

Ugron Gábor országgyűlési képviselő Meszlényi Lajos és Sima Ferencz társaságában tegnap érkezett meg Szentesre, a hol szinte beláthatatlan sokaság fogadta a 48-as szemk kiváló bajvivóját.

A tegnapi fényes fogadtatást azonban a mi mind nagyobb terjedelmet öltő ünnepségek a legnagyobb mértékben túlszárnyalták, a gyönyörű tavaszi idő következtében ugyanis a szomszédos községekből, különösen Szegvárról, Mindszentről (Helfy Ignác kerülete) és Csongrádról százával és ezrével érkeznek az emberek, hogy meghallgassák Ugron Gábert, a párt vezérszónokát.

Ma reggel nyolcz órakor a református templomban alkalmi istentisztelet volt, melyen Ugron Gábor, Meszlényi Lajos és Sima Ferencz képviselőkön kívül a városi és vidéki független érzelmi polgárság oly nagy számban volt jelen, — hogy a templomot egészen megtöltötték.

Gerőcz Lajos lelkes hatásos szónoklatban méltatta a mai nagy napot és beszéde végén a nemzetre és királyra kérte az Isten áldását.

A pártgyűlés d. e. 10 órakor vette kezdetét, azelőtt azonban a képviselők meglátogatták Burián polgármestert.

A mai pártgyűlés sikere minden várakozást felülmúlóan fényes volt. Az óriási piacsteret teljesen megtöltötte az intelligens közönség, valamint a város és a környék tömegesen beözönlött, festői ünnepelőbe öltözött

népe. A város ünnepeis díszben van, minden házban nemzetiszínű zászlók lobognak. A pódium, a melyen a szónokok beszédeiket tartották, a református templom előtt volt felállítva, a honnan a szónokok hangja az egész téren hallhatólag, mindenütt elhatolt. A tizenegyedik nap minden egyes szónokot tündető zajos ovációval fogadtak, a mely az egyes beszédek elhangzása után lelkes tüntetéssé változott.

Az első szónok Sima Ferencz volt. Nagy, folytonosan jelentkező tetszés között esztelente álláspontját a napi kérdések és különösen a függetlenségi és 48-as párt szakadásával szemben. Beszédét azzal végezte, hogy a kormányt ezentul is támogatni fogja, mert csak így lehet 1848. márczius 15-ének eszméit megvalósítani.

Az ünnepséggel fogadott beszéd után Meszlényi Lajos szólalt fel, a ki az 1848-ban kivívott sikereket esztelenséggel kezdve beszédét, kérdi, hogy mai kormányunk-e az, melyért 1848-ban küzdöttünk. Leírja a kormányt mulasztásait, a választási pressziókat, melyekkel magát fentartja. A pártválságról szólva Kossuth szavait hangoztatja: „Ne azt keressük, a mi elválaszt, hanem, a mi összeköt bennünket.” Meszlényi után Ugron Gábor gyönyörű hasonlatokkal telt beszédben fejtette ki álláspontját. A teljes önállóságért küzdünk, — ugymond, — mert nem lehetünk közösségekben Ausztriával, legvitálisabb érdekeink sérelme nélkül. (Lelkes éljenzés.) Egyenlőség csak teljes szabadság mellett lehetséges, — ugymond — ezért követeljük a választói jog kiterjesztését. A felszabadított nemzetiségek állandóan izgatnak ellentűnt, lelketlen izgatók akarják a szegényt a gazdagok ellen feltűzteni. Félő, hogy a pártok felekezetei szerint csoportosulnak. Pedig Isten nevében politikai harcot folytatni: bűn, (éljenzés.) mely a nemzetet a zsarnokság karjaiba űzi. A magyarnak Ausztria ellen kell küzdeni, tehát összetartásra volna szükség. Megbomlott a párt, mikor szervezkedésre akartuk felszólítani. A kilépettek az egyházpolitikát mondják kilépésük okául. A polgári házasság helyes, de a lelkiismeretet kötelezővel megkötni, nem szabad.

De ha már meg van, hajtsa azt végre a kormány. Ez nem lehet ok a pártbontásra. A kiválás másik oka a kormányzattal szemben való magatartás. Véleményünk szerint a kormányt támogatnunk soha sem szabad, (Zajos éljenzés.) Mi a hatalmat akartuk a pártvezetőktől el venni, mert alattuk mindig kudarcot vallottunk. Szónok továbbá kifejti, hogy a kormány képtelen az ország kormányására. Ha a választások tiszták lennének és a választói jog kiterjesztetik, a nép akarta ezt a pártot el fogja seprni. (Szűnni nem akaró éljenzés.)

Filó Tihamér, a függetlenségi pártkőrök nevében tiltakozott Balogh képviselő ismeretes kijelentései ellen a szentesi párttáborzatok dolgaiban.

A szentesen tartózkodó képviselők Simánál voltak hivatalosak ebédre, este 7 órakor pedig bankett lesz.

Marosvásárhelyen.

A mai nap megünneplésére a székely főváros is nagyban készülődik. Dél előtt a református és katolikus gimnáziumokban, a polgári fiu- és leányiskolákban ünneplik a

szabadság napját, délután a polgárság tartja ünnepélyét az Apolló nagy termében. A Bem-szobor és székely vértanúk emléksobránál tervezett ünnepélyiségek a téli időjárás miatt elmaradnak.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület közgyűlése.

Az erdélyi ref. egyházkerület évi közgyűlése ma, márczius 16-án vette kezdetét Kolozsvárt, az ev. ref. kollégiumban Bethlen Gábor elnöklete alatt.

Az ülés d. e. 1/10-ór nyílt meg s Szász Domokos erdélyi ev. ref. püspöknek imájával vette kezdetét.

A püspöknek lélekemelő imádsága után Bethlen Gábor mondotta el elnöki megnyitóját, mely a következőképen hangzott:

Főtiszteletű és Méltóságos egyházkerületi közgyűlés!

Egyházkerületi szabályainknak megfelelőleg, a két idősebb egyházkerületi főgondnok okadatolt távolléte juttat engem oly szerencsés helyzetbe, hogy egyházkerületünk mindig nagyfontosságú közgyűlésén elnöki tisztet teljesíthetnek s a midőn kiváló szerencsének tartom e közgyűlést megnyitni, biztosíthatom a felől, hogy bárha igen gyakran eltérnek nézeteim és eltérnek ma is sok tekintetben a követelt iránytól: igyekezni fogok addig, míg az elnöki széket elfoglalom, elnöki tisztemet teljesen pártatlanul végezni. Remélem, hogy a főtiszteletű és méltóságos közgyűlés e szándékomban teljes mértékben támogatni fog.

Mindenekelőtt fájdalmas szívvel kell megemlékeznem egyházkerületünknek ez évben elvesztett nagy halottairól.

Gróf Kun Kocsárdot, a ki egy egész hosszú életen át erkölcsileg s mi több, majdnem pártatlanul álló áldozatkészséggel anyagi is oly nagy mértékben segítette egyházunkat, úgy hiszem, méltán nevezhetem nagy halottnak. Az egyházkerületi közgyűlés bölcsessége elfogja találni a módot, miképp rója le halálját tiszteletbeli főgondnoka iránt és miként örököse meg emlékéit.

A másik nagy halottunk gróf Bánffy Miklós egyházkerületi főgondnok, a ki szintén egy hosszú életet szentelt anyaszentegyházunk előmozdítására.

Mindkét főúrban nagy veszteség érte egyházkerületünket, de bízunk a gondviselésben, hogy egyházunk kebelében a jelen és jövő nemzedékben mindig fognak akadni férfiak, kik egyházi tekintetben nemes példájukat követni tudják.

Nem tehetem, hogy bár keztyűs kézzel ne nyuljak az országunkban napirenden levő, s valamennyi felekezettel közel érintő jelenségekhez, melyek az egyház terén újabbán felmerültek. Sok helyen durva kezekkel próbálják a vallási fanatizmust fölkorbaécsolni. Mi Erdélyben e tekintetben is szerencsésebb körülmények között vagyunk, mert évszázadok óta példás egyetértésben tudtunk megenni a sok különböző felekezet mellett és majdnem lehetetlennek tartom, hogy a százados zavartalan békés együttélés bármilyen kísérletek is megzavarhatnák; sőt arról is meg vagyok győződve, hogy nem is fognak akadni sem egyesek, sem elemek, a kik ily hű kísérletet jövőben is megkockáztatnának.

Mint minden rendes egyházkerületi közgyűlés, ez is a mint azt a tárgysorozat is kimutatja, igen sok fontos ügyet tűzött ki tárgyalásra és elintézésre. Remélem, hogy a t. közgyűlés bölcsessége meg fogja találni a módot, ezeket mind anyaszentegyházunk javára és fölvirágzására eldönteni.

Ezek után áttérhetünk az ügyek ellátásához.

Az elnök megnyitó beszéde után a közgyűlés a közgyűlési segédjegyzőket választotta meg. A jegyzőkönyv vezetésére elnöknek meg választott: Kincses Gyula, a jegyzőkönyv vezetésére pedig felkérték: Bodor Géza és Borcsa Mihály.

Ezután következett az egyházkerületi képviselők és közgyűlési tagok számbavétele. A névsort felolvasta Szász Gerő, kolozsvári esperes.

A közgyűlési képviselők és tagok névsorának felolvasása után a nagyszabású egyházkerületi közgyűlés elnöke meg választott egyházkerületi jegyzőket felekesztése következett, a mit ismételt Szász Gerő vett át, az elnök felkérésére.

Ezután következett a tárgysorozat megállapítása, illetőleg a közgyűlési bizottságok kiküldetése.

Bethlen Gábor elnök ajánlatára be választattak:

1. Az igazgató-tanács évi jelentésének megvizsgálására kiküldött bizottságba: Gyarmathy Zsigmond, Váro Ferencz, Lénárt József, Elekes Károly, Bartha Miklós.

2. Az egyházkerületi közpénztár és akademiái alap költségvetésének átvizsgálására és előterjesztésére kiküldött bizottságba: Zagoni Pál és Gaal Gyula.

3. A kérvények átvizsgálására kiküldött bizottságba: Zeyk Gábor, Bihari Sándor, Somkerek Miklós, ifj. Szász Károly, Csató János.

4. A sérelmi ügyek átvizsgálására és előterjesztésére kiküldött bizottságba: Nagy Sámuel, Kass Béla gróf, Deésy Gyula, Bodor Géza.

5. Indítványok átvizsgálására s előterjesztésére kiküldött bizottságba: Borosnyai Béla, Bartha Lajos, Geréb Márton.

6. Szavazatok beszédére kiküldött bizottságba: Sárkány Ferencz, Menyhért András, Elekes Viktor, Konecz József, Balogh Károly, Muzmai Károly, Lázár István.

A bizottságok kiküldetése után az Igazgató-Tanács előterjesztésére a közgyűlés gr. Bánffy Miklós és gróf Kun Kocsárd főgondnokok emlékeztetésének jegyzőkönyvileg való megörökítését határozza el.

Ennek megtörténte után Szász Domokos püspök terjesztette elő nagyszabású évi jelentését az egyházkerületnek a múlt évben való vallási, erkölcsi, szellemi és anyagi ügyeiről, s az egyházkerület híveinek számáról: mindenütt összehasonlítást téve a megelőző évvel.

Egyszersmind összehasonlította az erdélyi ref. egyházkerületnek anyagi és szellemi ügyeit a tiz év előttivel, s a feltüntetett részletes adatokból minden téren örömdetes gyarapodás volt konstatalható.

Szász Domokos püspöknek nagy tetszéssel s lelkesedéssel fogadott évi jelentése után Székely János esperes indítványára a közgyűlés a kerületi püspök érdemeinek s buzgalmanak elismerésül jegyzőkönyvi köszönetet szavazott; A tanácskozási délután folytatják.

Tépett zászló.

Egy dal zug-bug a fülemben:
Hogy nem leszünk többé rabok!
Börtön nyílik, hull a bilincs,
Mit ránk vertek a századok.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Márczius 16.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Első kötet.

IX.

Nem mindennapi leány.

(Folytatás.)

(29.)

Te egy szép tudatlan teremtes voltál, nem tudva a világról semmit. Arra való leány voltál hogy a férfi szeressen — egy pompás, megszelídített, s talán megszelídíthetetlen teremtes, a kiért a férfi bolondulhat és az ördögbe mehet.

Azt gondoltad, hogy a te cigány véred a párisi kalapban és ruhában előnyösebben fog mutatni?

— Azt gondoltam, hogy ha valaha egy gentlemannak a felesége kell, hogy legyek, előbb meg kell tanulnom lánynak lenni, — válaszolá a leány komolyan.

— Ugyan Magda, ne légy bolond, — mondá Valentin gyöngédséggel, karjával átölelve a derekát és magához próbálta őtet vonni.

A leány elhúzta magát tőle, s az egyik karjával, mely sokkal erősebb volt, mint a fiatal ladyk karja szokott lenni, eltasztította őt magától.

Valentin nevetett a leány hevesége felett.

— Ez az új modorodnak egyik mintája volt? — kérde. Az uriaságról ez a Herkulési stíl a fogalmad. Édes leányom, a ladyk olyan gyengék, mint a lilomok: egy szél roham eltöri őket. Hallgass ide, Magda, felesleges ostobaságokat beszélünk. Te tudod, hogy én nevéstégesen bolondulok utánad és akármit megtennék, hogy téged boldoggá tegyek; de mi közöttünk házasságról beszélni hasztalan való fáradság. Abból, hogy az élet milyen, egy kicsit többet láthattál, mióta e házál vagy és bekezdheted látni és megérteni.

Valentin habozott, a himzett cipőire az anyja ajándékára nézett le — azon tűnődve, hogy mondatát miképpen alakítsa úgy, hogy goromba sértéssel ne végződjék.

— Meg kell értenem, hogy a gentlemannak az én osztályomból való leányokkal nem lépnek házasságra, — mondá Magda, a Valentin mondatát bevégezve helyette annak lestitott arcára. Valentin érezte azoknak a fényét, azoknak az átható komoly vizsgálódását, dacára, hogy szemhéjai le voltak eresztve.

— Nem de, ezt akarta mondani? — kérde a leány.

— Valami ilyesformát.

— No láss, ez az a mit én nem értek. Én azt értem, hogy ha a férfi egy leányt nagyon szeret, azt el is veszi feleségül, bár milyen alacsony származású legyen az. Ha valóban és igazán szereti, akkor nem kíván arra szegényt hozni. Csak fél szívvél való szeretet az, mely nem kész azt megtenni. Ha a férfi komolyan és egész szívvél és lélekkel szeret, akkor az általa szeretett leányt feleségül veszi. Igen még ha herceg volna is, és a leány egy kétes jellemű teremtes. Belfield urf. az én jellemem ellen nem lehet kifogást tenni, mert az fedhetetlen, és azt maga nagyon jól tudja. Tehát legjobb lesz egyszer mindenkori megérteni, hogy én soha sem

leszek több magához, mint az édes anyja cselédje, — vagy a felesége.

— Ez kemény sor reám nézve, tekintetbe véve, hogy a fiatalabbik fiu vagyok és nem rendelkezhetem szabadon a sorsommal. A hercegek azt tehetik a mi nekik tetszik, de én nem tehetem.

Magda, te tudod, hogy én szenvedélyesen szeretlek. Ugyan te gyermek ne légy ily oktondi.

Ismét közelebb próbálta őtet magához vonni hogy ajka it érintse, s villongó tekintetét a saját nem kevésbé ragyogó szótét szemének a fényébe merítse.

— Édes leányom — folytatá kéri hangon, — te tudod hogy imádlek. Ennél többet mit kívánsz te még tudni? Nem kellett volna magadat ebbe a hamis helyzetbe tenni. Te, cseléd! A szépség királynéja sprével a kezében! Magda, reám kellett volna hallgatnod. Távól a te ingoványos otthonodtól a Chad partján egy kertben tudok egy kedves kis fészket, egy gentlemannak a Cottagrigát, virágzó folyamodásoktól félig eltakarva, egy verandával előtte, hol az ember ebéd után a nyári estéken cigarettázhatna, és csónakházzal, hol csónakot lehetne tartani. Magda, te abban a cottageban egy pár cseléddel a szolgálatodra a helyeden volnál. Édes, miért ne legyünk mi boldogok? Ez a világ a szerelemért és szeretetért van alkotva.

— Ez a világ a becsületes férfiakért és asszonyokért van alkotva. Maga gazember; Azonban, igen, magának igaza van, bolond volna hogy ehhez a házhoz jöttek. De a kísértés — hogy magát lássam — hogy közelébe legyek — oly nagy volt. — Kedves, ennél többet is tehetek. Mindig velem lehetnél ha akarnád. Magda, eljősz velem holnap azt cottage meg nézni? — A hátolsó udvaron kisuránhatnál, és én az istálló közelében a kocsiba ültethetnék, és egy óra alatt ott lennénk. A hely nem olyan szép most mint,

... És ti, törpék, marakodtok, Zászlóruddal verekedve? Tegyétek le azt a zászlót, Nem való a kezetekbe!

A szabadság lobogóját

Mit téptek, szagatjátok!
Nem féltek-e, hogy az égből
Ezer villám csap le rátok?
Isten küldte azt minékünk,
Szent igékkel kihívve...
Tegyétek le azt a zászlót,
Nem való a kezetekbe!

Isten küldte azt minékünk,
Hogy mindenkit megbűvöljön,
Hogy láttára lángra gyuljon
Minden szív a magyar földön.
Oh mi drága, szent ereklyénk.
Porral, sárral vagy bekenve!
Tegyétek le azt a zászlót,
Nem való a kezetekbe!

A hőmpolygó folyam mentén
Áll a költő hős alakja,
Rám sötétlik, mint a felhő,
Homlokának érezharagja.
S mintha, mintha mennydörögne
A kezével fenyegetve:
Tegyétek le azt a zászlót,
Nem való a kezetekbe!

Kimegyek a temetőbe,
Hivogat a ciprus ága;
Ráborulok, ráborulok
Kossuth Lajos sírhalmára.
Dobban a föld, reszket a sir,
Tompan bug föl mely keserve:
Tegyétek le azt a zászlót,
Nem való a kezetekbe!

Pósa Lajos.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, márczius 16.

— Márczius 15. A városi vigadóban impozáns ünnepélyt rendezett a kolozsvári márcz. 15. bizottság. D. u. 3 órakor előkelő nagy közönség foglalta el az első padokat ablakokat és zsufolással megtelt földszinti és karnati része a városi vigadónak.

Az ünnepély Pongrácz Lajos népzenekarának nyitányával vette kezdetét. Azután a Kolozsvári dalkör énekelt a „Nemzeti dal”-t. Deaky Albert szép elnöki megnyitójában szomoruan emlékezett meg Kossuth haláláról. Azután Hory Béla árvaszéki elnök tartotta meg lendületes szép emlékbeszédét, melyet az „Ellenzék” tegnapi számában közölt.

Sipos Etelka énekelt kedvesen szívhez szóló népdalokat, a miket a közönség háromszor ujjazott meg.

Kuti Irén k. a. gyönyörű szavallatát a közönség megjelentezte.

Fayl Frigyes a budapesti orsz. zeneakadémia tanárának művészi zongora játéka következett ezután, a melyet a közönség zajoson megjelentezte és megtapsolt. Tótfalusi József ev. ref. püspöki titkár nagy hatást kelte szavalt a Szász Gerőnek egy szép alkalmi versét. Végül a polgári dalegyet a szózatot énekelt s a társaság a Pográc zenekarának Rákóczi indulója mellett elvonult.

— Az egyetemi polgárság ünnepe sohasem folyt még le oly nagy közönség előtt, mint éppen az ideán. S ennek oka abban keresendő, hogy délután 5 órakortartották meg a nemzeti ünnepet, míg az előző években mindig délelőtt ment végbe. Az egyetemi polgárság ünnepe különben valamennyi között a legimpozánsabb volt. Az óriási közönség, melyben az intelligens és néposztály aprajánagyja egyképen képviselve volt, az egész főtért megtöltötte. Fél 5-kor gyülekezett össze az egyetemi polgárság a központi egyetem előtt, honnét a Rákóczi-induló hangjai mellett a főtéren felállított s nemzeti lobogókkal díszített emelvényhez vonult, melyet ekkor már sűrű néptömeg vett körül. Az emelvény mellett a kolozsvári dalkör a nemzeti Hymnszt énekelt el. Azután Tóth Gy. jóghallgató Petőfinék Talpra magyarj! szavalt a erős messzehalló hangon. A nemzeti dal elszavalása után a zenekar a Tavaszelmult kezdetű melabus Kossuth-nótát, játszta. Ezután Szántó Károly tanárjelölt s egyetemi kör elnök mondott ünnepi beszédet, melynek elején a nemzetet Kossuth-Lajos halálával ért vesztéséig emlékeztet meg, azután az 1848. márcz. 15-iki eseményeknek s a fiatalok mozgalmanak fontosságát fejtegette; végül önfeláldozó hazaszeretetre buzdította a hallgatókat s egyetemi polgárságot. A szépen kikerekített szónoki beszédet Szántó Károly oly erős, csengő hangon mondotta el, minővel csak kevesen rendelkeznek. Csupán az volt a kár, hogy beszédjébe sokkal több keserű hang vegyült (a nemzeti-ségi izgatásokra való célzás,) mint a megnyit egy ünnepi beszéd fölöllehet. Az egyetemi kör elnöknek nagy hatással előadott beszéde után Szabó E. jóghallgató elszavalt a korán elhunyt s szép reményekre jogosító Miskolci Kovács Gyulának (kiről lapunk ez ideig számban E. Kovács Gyulától egy szép viszszaemlékezés jelent meg) Árpád siriálmaz. szép költeményét. Végül a kolozsvári dalkör elénekelt a szózatot s ezzel az egyetemi polgárságnak lélekemelő nemzeti ünnepe véget ért.

— A Vasvári-kör egy szép ünnepet ült meg márcz. 15-ét. Az iparosok főtéripalotájának nagyszobájában emlékbeszédet tartott Szabó Sámuel, Vasvári egy hazafias kiáltványát felolvasta Tárkányi György theol. tanár, Löwey Klárának egy hangulattal irt szép megemlékezését felolvasta Kuzsók István, a „Történelmi Lapok” szerkesztője. Az ünnepélyen elegáns női és uri közönség vett részt, mely a termet egészen megtöltötte.

— Fiatalok márcz. 15. ünnepélye. Kedves ünnep folyt le tegnap este Deaky Albert biz. elnök házában. Ifju tanulók rendezték az ünnepélyt és sokan gyönyörködtek abban a nagyok közül is. A műsor ez volt:

„Talpra magyar”: Kovács Kálmán, Zongora játék: Csaby Gizella k. a. Emlékbeszéd: Hory Endre. „Kossuth sirja”: Asztalos Gabriella k. a. Felolvasás: Deaky Attila. „Kossuth lelke”: Varga Zoltán. Czimbalomjáték: Deaky Loránd.

Az ünnepély a szabadság-szobor alapra 40 frton felül jövedelmezett.

— Társas estély. A márcz. 15. biz. tagjai a központi szálloda külön termében társasestélyre gyűltek össze. Együtt ünnepeltek itt az öreg hűvédekkel s azokkal, a kik minden

— Tudja hogy az anyám mostan hol lakik?

— Azt nem tudom édes gyermekem. De utánna járhatok. Akarod tudni?

— Igen, én mindent akarok tudni az anyámról.

Még abban az esetben is ha ő gonosz asszony és rossz életet folytat, több ő nekem mint bármilyen más asszony e világban. Eljöhhet az a nap midőn anyámnak az én segítségemre lesz szükségem.

— Magda, én sokkal ügyesebbnek képezem őtet, mint, hogy a segítségére szorulna, de nem kétlém, hogy örülne ha téged látna, már csak azért is, hogy visszaemlékeztetné, hogy ő husz évvel ezelőtt milyen szép volt.

Lent a pitvarban csengedtek — a cselédek teájára.

— Mennem kell, — mondá Magda sietve.

És elváltak, Magda a hátolsó léposón a cselédek szobájába, Valentin az anyja szobájába ment, hol a tea már egy negyed óra óta várakozott reá; és lady Belfield azzal mentegette a késedelmet Helén és Adrián előtt, hogy a haza jövő sportsman előtt a délutáni tea mindenképp becsesebb — és mondá — „sokkal kellemesebb mindnyájának, ha együtt teázunk.”

— Anyám, ne mentegetőzzék, — mondá Adrián, az anyjára mosolyogva, — mint ha nem tudnánk, hogy izetlennél is sokkal rosszabb lenne a teája, ha Valentin nélkül kezdené azt meginni.

— Valentin, te nem voltál most oly serény, mint rendezés előtt lenni, — mondá az anyja midőn az ifjabbik fia bársony házi kabátban és papucsokban s byroni nyakkal a szobába lépett.

(Folytatása köv.)

hó 15-én össze szokat gyűlni. Deaky Albert elnök tartotta az első felkötéstől életve a márciusi ifjakat a most már öreg honvédeknek ezek között Nederoszték János biz. tagnak egy emléklapot is nyújtott át, melyet ott az estélyen a következő jelen voltak irtak alá: Ábrahám Antal, Berzeviczy Béla, Bocskor Lajos, Deaky Albert, Esztégár Kristóf, Fáy Frigyes, Fáy Frigyesné, Br. Feilitzsch Arthur, Hindy Árpád, Hóry Béla, Kálmán Antal, Kovács János, Kuzsók István, Magyar Mihály, Makray Domokos, Sándor József, Sárdy Lőrincz, Szabó Sámuel, Dr. Szádeczky Lajos Székula Ákos, Dr. Váradi Aurél, Vince István és Walton Ede. — Utána Szabó Samu honvéd egyetli elnök elvitte azokat, a kik a nagy napoknak hívei. Székula Ákos Feilitzsch Arthur bátorra köszöntött, Sándor József a társaság fővárosi vendégeit köszöntötte fel. Kovács János Hory Bélát, Szabó Samu Szádeczky tanárra emelt poharat. Deaky a saját jelen volt képviselőre, Hindy Árpád Magyar Mihály és Kuzsókra köszöntött. Kovács felköszöntött egy angolt, a ki a szomszéd asztalnál lelkesült a társaságon. Az angol köszöntő feleletét magyarul tolmácsolta és Kovács Feilitzsch báró felköszöntötte ezután még Kovács Jánost és ezzel a társaság éjféltor eloszlott.

— **Március 15-ke** alkalmából a fiatal-ság körmenetet tartott a városban; hazafias dalokat énekeltek s felkeresték a három kolozsvári lap szerkesztőseit s ezek előtt éljenzve üdvözölték a március 15-én kivívott szabadságot diadalát.

— **Püspöki ebéd.** Az ev. ref. egyházkerület közgyűlése alkalmából ma délután 2 órakor Szász Domokos ebédet adott a státustagok tisztelőre.

— **Az egyetemi kör estélyeket** rendező bizottság f. hó 23-án rendezendő estélyének egyik protektorát Hegedűs Sándor, orsz. képviselőt kérte fel, ki ma egy szíves levelet elfogadva e tisztelet, 50 forintot juttatott az estély czéljaira a bizottság kezébe.

— **Közfgyűlés.** Az ev. r. női-pártya közgyűlést f. hó 17-én (vasárnap) d. e. 11 órakor a városház közgyűlési termében tartja meg. A közhasznú egyetli működésére, most pedig közgyűlésre felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Kossuth Lajos halálának évfordulója.** A nyíregyházi zsidó hitközség — mint onnan írják — Kossuth Lajos halálának évfordulója alkalmából alapítványt tett, a melynek elvi kamatait a magyar nyelvben legjobban haladó iskolás gyermekek kapják. Az ez évre eső huszonöt forintot tegnap adták át ünnepiesen.

— **A könyörület nevében.** Bálint Lajos részére ma a következő adományt yettük: Becsásy Lajos és neje 1 frt. A ma begyűlt összeg 1 frt az előbbi kimutatáshoz adva, eddigi gyűjtésünk **181 frt 60 kr.**

— **A házassod Magyarországa.** A statisztikai kimutatás szerint Magyarországon 1892-ben 16272, 1893-ban 16651 házasság kötött. 1892-ben 12497, 1893-ban 13196 vegyes házasság. — A legtöbb vegyes házasság a Tisza jobb partjára, válas az unitárius vallásra esik.

— **Megváltoztatott halálos ítélet.** A király kuria I. büntetőtanácsa Schédlus Lajos referálása mellett tegnap foglalkozott Feld János kocsis bűnpörével, a ki a múlt év nyarán Graaf Anna pécsi vén kisasszonyt meggyilkolta s lakását kirabolta. Az első bíróság, életfogytiglani fegyházra ítélte el a rablogyilkost, míg a pécsi kir. tábla halálos ítéletet hozott. A kir. kuria az első bíróság ítéletét hagyta helyben.

KÖZGAZDASÁG.

A Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank igazgatósága 10-én tartott ülésében megállapította az 1894-dik évi zárszámadást. Ez utóbbi az intézet által fizetett 531.979 frt 52 krt tevő passzív kamatok levonása után, a 109.183 forint 07 krajczár összegű 1893-dik évi nyereségelővétel betudásával 2.156.397 frt 37 krt bruttónyereséget és az összes üzleti költségek és adók levonása, valamint leírások fogasztása után 1.538.627 frt 26 krt tiszta nyereséget mutat ki, mi a részvénytől 123%-os kamatozásának felel meg. Az 1893-dik évben a tiszta nyereség elővittel együtt 1.204.462 frt 62 krt volt, az 1894-dik évi, tehát 329.164 frt 64 krt nagyobb a tavalyinál. Az igazgatóság e nyereség alapján a részvényesek e hónap 31-én megtartandó közgyűlésén javasolni határozta, hogy részvényenkint 16 frt, vagyis 8% osztalékul fizetessék, továbbá, hogy a tartalékalaphoz az alapszabályszerű 5%-nyi javadalmazás, vagyis 40.222 frt 21 krajczár helyett 100.000 forint csatolassék, mi által az alap 1.061.309 frtra emelkedik és hogy az igazgatósági jutalék kiválasztása, valamint az intézeti épület tatarozására a safe depositok és páncélszobák előállítására és irodai berendezésekre fordított, összesen 156.361 frt 76 krt tevő költségek leírása, végül a nyugdíjalap javadalmazása után fennmaradt 186.821 frt 08 krt az évi számlára elővitessék. Az áruosztály külön tartalékalapja 415.926 frt 24

kr-ra emelkedett, úgy, hogy az említett javadalmazás megtörténte után 1.476.935 frt 64 kr lesz az összes tartalék.

A fenti nyereség-összegekben csak a köbányai polgári sorfőzde-részvények szindikátusából, a magyar villamosgyár részvények szindikátusából, az aranyértékről sötött magyar államkölcsön-kötvények konverzójából és az osztrák konverzójából eredő, teljesen elszámolt nyereség foglaltatik benn, míg a papír- és ezüst-értékek kamatozó államkölcsön-kötvények konverzójánál művelésben való részesedésként eredő nyereséget, továbbá a bank által a Magyar általános hitelbankkal egyetemben alapított magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság cüzleteinek kibocsátásából, a Schoenichen-Hartmann-féle magyar hajó-, gép- és kazángyár részvénytársaságban részesedésként, az első magyar papír- és részvénytársaság, a magyar jelzálog-hitelbank 3%-os nyereség-kötvényeinek, az osztrák-magyar Lloyd-részvények, az a bécsi közlekedési művek bizottsága által kibocsátott kölcsön-kötvények konverzójából eredő nyereséget az igazgatóság a jelen ítéletév számára tartotta fenn. A lefolyt év lényegesen emelkedett eredményében a bank- és áruosztály majdnem minden üzletágának része van. Jelestül 51.383 frt 16 krral többet jövedelmezett az értékpapír és bizomány-számla, 113.512 frt 14 krral többet, a konverzójális üzletek számlája 51.078 frt 06 krral a jutalék-számla, 21.277 frt 96 krral az intézet fiókjai. — A bank- és áruosztály kamatszám-lája szintén jelentékeny többletet mutat fel a tavalyi eredménnyel szemben, számszerint 103.601 frt 42 krral többet. Szintugy a közraktári üzlet nyeresége is 35.434 frt 05 krral mulja felül a tavalyit; azon körülménnyel fogva mindamellett, hogy Budapest fővárossal való szerződési viszonyából kifolyólag a bank ez évben nem fogja igénybe venni a szubvenziót, 14.565 frt 95 krral csekélyebb nyereség szerepel a számlán, mint az 1893-dik évi mérlegben. A Schoenichen-Hartmann-féle hajó-gyár az idén is, mint az előző üzletekben, fényes sikerrel dolgozott és tekintélyes nyereség-többletet mutat fel. A fokozódott eredmények egészen véve a bank- és áruosztály folyó üzletéből származnak, mely a letelt évben újra nagy mértékben terjedt. Kiténik ez a forgalom következő számadataiból, melyek a múlt évekhez képest jóval növekedtek és pedig kitett kerek összegben a pénztárforgalom 1100 millió forintot, az értékpapír-forgalom 718.000.000 frtot, a lombard üzleti forgalom 190 milliót, bel- és külföldi váltókban 360 milliót, bel- és külföldi üzletbarátokkal 985 milliót.

Kiemelendő még a takarékbetét állomány rohamos emelkedése, mely a folyó évben 5 1/2 millióval magasabb, mint volt a tavalyiban, úgy, hogy a betét állomány 14 1/10 milliót tesz ki a tavalyi 8 1/2 millió ellen.

Lovat tenyésztő közönség figyelmébe.

A 2—4 kanczát tartó kistenyésztők előtt eléggé ismeretesek azon nehézségek, melyek a csikónak 3—4 éves korig való felneveléséig előállnak mert ily kistenyésztő a mozgékony és könnyen talimásba menő csikó részére nem bir alkalmas legelővel, de ha birna is, 3—4 drb ló pásztortól költséges, sőt nehéz és így legelő hiányában nem marad más hátra, minthogy kicsapják az udvarba vagy egy szűk fűtő korlátok közé szorítva nevelik fel. Az udvarba kicsapott csikó főleg a nyár munkaidő alatt, midőn a gazda minden eselődjét egyekszik felhasználni, akárhányszor felügyelet nélkül maradt és kisebb gazdáknl az udvarban elhelyezett gazdasági eszközöktől nem lehetetlen, hogy oly sérüléseket szenved, melyek e-ctleg tönkre teszik értékét, de még ez uton sem részestül elegendő mozgásban a csikó és így dacára annak, hogy kövér és telj domai tetszetőségek, a kevés mozgás folytán a lábai elromlanak, elkényesedik az egész csikó, nem lesz belőle edzett kitarító ló, sőt három éves korában udvaron vagy kertben sem lehet már tartani, legelő hiányában befogják és az ilyan elpuhult csikó a legelső megpróbáltatás alkalmával megrokkann és tönkre megy. Ezen általános előforduló bajokon az által kívánt gazdasági egyetlünk segíteni, hogy 1893-ban közös csikólegelőt létesített, melyek az 1895. évre vonatkozó szabályzatát ezennel megküldjük.

A gazdasági egyetlünk által Rettég község határában létesített közös legelő ma már a harmadik évbe lépő intézmény és így két év tapasztalattal gyarapodva fogunk a harmadik idénykezelés a kedvező siker teljes kiáltásával nyithatunk előjegyzést a harmadik legeltetési idényre, mert az eddig észlelt kívánalmak ez idény alatt teljesen pótolva lesznek.

Midőn a csikólegelő alábbi szabályzatát szives figyelmében ajánljuk, közöljük még hogy az idén nem szándékozunk a herések felesleges első kaszáslást eladni, aladni ugy a herésekről, valamint az esetlegesen képező legelő kaszárolásról szénát fogunk készíttetni oly czélból, hogy azon esetben, ha a múlt éveihez hasonló szárazság talán beállani és a sarjadzás nem volt kielégítő, ez esetben — mig ismét erőse válik az idő — a mig a széna készletében tartani fog, éjjelre szénát is kapnának a csikók, ha azonban kedvező lesz az időjárás, felesleges lesz a széna segítése és így annak adagolása sem fog bekövetkezni.

Egyetlünk ezen legújabb elhatározásával a maga mentében egyedül álló, pártát ritkító intézkedést tett, hogy az idő szeré-lyes megjelölésai készletlenül ne találják. Midőn csikólegelő alábbi szabályzatát, mely minden irányban tájékoztatást nyújt, új-ból és szives figyelmébe ajánljuk, kérjük a mellékelt bejelentő lap felhasználása mellett lehetőleg minél előbb tudatni gazdasági egy-

letlünkkel, hogy fog-e csikót adni egyetlünk legelőjére?

Végül tudatjuk czimmeddel — mivel vármegyénk csekély mérvű lótenyésztése az eddigi tapasztalatok szerint nem szolgálat 150 drb felvehető csikót — hogy az 1895. évi idényre a szomszédos vármegyék lótenyésztőiből is elfogadjunk csikókat, azon esetben, ha Szolnok-Dobokavármegye lótenyésztői a szükséges számú csikókat előre be nem jelentenék.

Mivel egyetlünk közös csikólegelőjére csakis előre bejelentett csikók juthatnak fel, ennél fogva kérjük a bejelentés minél korábbi megtételét.

A szomszédos vármegyék területéről előre bejelentett csikók tulajdonosai április hó első felében értesítve lesznek, hogy bejelentett csikójuk — tekintettel a felvehető létszáma — fel lesznek-e véve?

A csikók átvételének napja a bejelentést tett tenyésztőkkel 15 nappal előre levéllleg lesz közölve.

Deés, 1895 január 1-én.
Gr. KORNIS VIKTOR, SZEMMÁRI JÓZSEF, egyetli elnök. egyetli titkár.

Közös csikólegelő szabályzata az 1895. évre.

A szolnok-dobokavármegyei gazdasági egyetli, a csikók izmainak és csontjainak jó fejlődése és szervezetüknek edződése, ennek folytán ló államánunknak értékesebbé tétele érdekében közös csikólegelőt létesítvén a legelő mikénti kihasználása és a csikó tulajdonosok és a legelőt szolgáltató egyetli egymás-hoz viszonyának meghatározása érdekében az alábbi szabályzatot állapítja meg:

Gazdasági egyetli kötelezettségei:

1. Fűvel és vízzel bőven ellátott legelőt szolgáltatni, mely czélra szolgál a Rettég határában lévő 310 holdnyi bérlet, melyhez 22 holdnyi lóherés is tartozik. — Tekintettel arra, hogy az 1893-ik évben 200 holdon 118 drb csikó legelt, ez évben a 310 holdra 150 darabban állapították meg a felvehető létszám, még pedig olyformán, hogy első sorban Szolnok-Dobokavármegye tenyésztőinek csikói veendők fel, ha azonban a 150 drb vármegyéből ki nem telnek, a szomszédos vármegyéből származó csikók is felvehetőek.

2. A legelő területén 70 méter hosszu fedett karán és előtte tágas kifutó szolgál a csikóménés éjjeli tanyájául.

3. szükséges számú pásztort a gazdasági egyetli fizeti és a legeltetés ügyeinek teljes intézését az elnöke utján vezeti; jogosítottak azonban a csikótulajdonosok, hogy a csikók számadónál elhelyezendő panaszkönyvbe észrevételeiket bejegyezzék.

4. Gazdasági egyetli szerződéses viszonyba fog lépni a Rettégen rendszeresítendő körállatorvossal, ki Rettégen lakván, köteles lesz hetenként legalább is kétszer a legelőre megjelenni, sőt ha a szükséges kívánja, naponként is hol a ménest megvizsgálja és az esetleg szükséges gyógykezelést külön díj felszámítása nélkül eszközli. Orvosnak kötelessége lesz a csikók patáinak gondozását is eszközölni.

5. A legeltetés kezdetét és végét, tekintettel az időjárásra, a gazdasági egyetli állapítja meg.

6. A legelőn előfordulható szerencsétlenségektől az egyetli felelősséget nem vállal.

7. Gazdasági egyetli a tulságos gyenge vagy beteg, esetleg gyanus csikókat felvételnél jogosítva van visszautasítani.

8. Gazdasági egyetli a szükséges sőt vagy sós vizet külön díj felszámítása nélkül szolgáltatja.

9. A legelőre csakis 1, 2, 3 és 4 éves csikók vétetnek fel, még pedig herétek és kanczák. Csődör csikó a legelőről kizáratik, ugyesint kizártnak a csikós kanczák is.

10. Gazdasági egyetli lehetőleg oda fog hatni, a mi illetékes helyen már megis ígértett, hogy a bilaki csikótelep vásárló bizottsága a legelőn megjelenjen.

Ezek megjelenésének időpontját a csikótulajdonosokkal levelező-lapon fogja közölni.

A csikótulajdonosok kötelezettségei:

1. A csikólegelőre előzetes bejelentés történik, ez azonban csakis a bejelentés évére kötelező, de ezen évre bejelentő a díjakat fizetni köteles.

2. A csikólegelőre bejelentett állat legeltetési díja egy egész évi legeltetési idényre szól, tekintet nélkül arra, hogy a csikótulajdonos igénybe veszi-e az egész évi legeltetési jogát.

3. Adás-vevés esetében a 2-ik pontban mondottak irányadóak, jogában áll azonban az eladott csikó helyet másikat adni a legelőre.

4. Egy darab csikó után egy évi idényre egyetlünk tagja által fizetendő: 1—2 éves csikókért 10 frt, 3—4 éves csikókért 12 frt, melynek egyik fele a csikó legelőre hozatalkor, másik fele pedig a csikó elvitelétől fizetendő. Nem egyetli tag minden csikó után az egész idényre 2 frttal többet fizet.

5. Összel levelező-lapon lesz tudatva azon időpont, mikor a legeltetés megszűnik, ezen időponton belül a tulajdonosok csikóikat tartoznak átvenni.

6. A legelőre vezetés és a csikók átvétele előre meghatározott napon fog történni, mely időponton belül a tulajdonosok csikóit egész díjtalanul a legelő állatorvosa fogja megvizsgálni, a ki egyszéki szempontból jogosult a beadni szándékolt csikót visszautasítani.

Állatorvosi szemle nélkül soha egyetlen csikó sem bocsátható a legelőre.

7. A legelőre adandó csikók első bal patájára a könnyebb felismerhetőség czéljából folyó szám lesz rá sűtve.

8. Azon esetben, ha a csikók valamelyike a legeltetési idény alatt gyógykezelést igényelne, ez esetben a gyógyászarat a tulajdonos a csikók átvételekor megtéríteni köteles.

A gyógykezelés díjtalan.

9. Azon tenyésztők, kiknek az előző években csikójuk volt a legelőn, a jövő években tulajentkezés esetében előnyben részesítlnék.

Felvétel és legeltetés körüli szabályok:

1. A legelőre átvétel csakis a legelő állatorvosának egészségi szempontból beleegyező nyilatkozata és a felévi nyugta előmutatása mellett történhet. A legelőre az előre meghatározott két átvételi napon künn a legelőn fizetendő s nyugtát is ott adnak. Átvételkor a csikó patájára bélyegzési folyó számot kap, mely szám, a csikó leírása és a tulajdonos neve a nyilvántartási könyvbe bevezetendő.

2. A legelő legfeljebb 3—4 részletben legeltetendő.

3. Az ezen czélra beállított vályuban állandóan sós víz tartandó.

4. Itatás a létező forrásoknál vagy a csicsó gyűrtávi patakbán naponként 3-szor eszközöndő.

5. A zárt karánba a csikók csak azon esetben hajthatók be, ha a zivatáros idő vagy nagyon sötét éjszakák kívánatossá teszik. A csikók kora reggeltől késő estig legelőn tartandók.

9. Ha ménes a karánba hajtatik, a gyengébb csikók — hogy az erősk nyugtalanító játéka elől kionaszkodjanak — külön ezen czélra elrekesztett részbe terelendők.

7. Minden tulajdonos a legelőn lévő csikókat bármikor megtekintheti és esetleges észrevételét a csikós számadónál a legelőn elhelyezett panaszkönyvbe bejegyezheti, de észrevételeit levél utján az egyetli elnökségével is közölheti.

Szolnok-Dobokavármegyei gazdasági egyetli igazgató-választmányának Deésen, 1894 december 17-én tartott üléséből.

Gróf Kornis Viktor. gazdasági egyetli elnök.

Voith Simon, Szemmáry József, gazdasági egyetli alelnök. gazdasági egyetli titkár.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti táviratai.)

Szocialisták pöre.

Budapest, márcz. 16.

Hódmezővásárhelyen a szocialisták elleni ítéletet a d. u. hirdetik ki.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, 1895. vasárnap, márcz. hó 17-én.

Délután:

SZÍNHÁZI KÉPTELENSÉG.

Este:

Először:

A FALU SZÉPE.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.*)

Leszámolás

Radnóti Dezső urral.

Ön azt állította az Emke-tagok és mások előtt, hogy én önről egy röpiratot adtam ki. Nemcsak állította, hanem tartalmából részleteket is mondott el.

Miután én önről egy árva betűt sem irtam, felkértem az „Ellenzék“ tegnapelőtti számában, hogy ezt a röpiratot betekintés végett nekem 24 órán belül mutassa meg. Ön, hogy kitérhessen a felelet alól, tegnapi válaszában ötöl, hatol, piszkolódik és hazudik.

Két helyen is czélozgat egy általam a K. A. C. tagokhoz irt lithografizott levélre s hogy megtegyesse az olvasókat, annak tartalmát egyekszik egyrésről magára magyarázni, más helyen pedig azt hazudja, hogy a közélet több kitérőségeről irtam ilyeneket.

Szeretem a tiszta munkát. Azt a lithografizott s négy oldalra terjedő levelet én irtam. A nevem is alá van írva. Nem most irtam, hanem 1890-ben, tehát öt évvel ezelőtt.

Nem önről szólott és nem szólott a közélet több kitérőségeről, hanem szólott egyedül és kizárólag Sándor József urnak egy cselekményéről. Nem küldöztem szét az érdeklét háta megett, hanem tartalmát külön levélben megírtam S. J. urnak. Közöltem Deaky Albert urral, néhai Felméri Lajossal s másokkal. E levél tárgyában a K. A. C.-ban

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

gyűlést tartottak. Határozatuk még erőteljesebb formában öntve sokszorosított jegyzőkönyvi kivonat alakjában közölve volt az E. K. E. szűkebb bizottságának tagjaival. Erre vonatkozólag e bizottság elnöke: Jósika Samu báró válaszat irtatott is intézett a K. A. C. tagjaihoz. Ez a levél tehát nem volt páskili, hanem egy általam aláírt, két testület előtt tárgyalt és öt év előtt elintéztet irtat volt.

Igaz, hogy e levél elejére rá irtat írva: „Kézirat gyanánt. Nincs nyilvánosságra szánva. Tartalma levél-titokként megőrzendő.“ Oka e feliratnak az volt, nehogy az Emke ügyének, melyhez lelkesedéssel ragaszkodtunk, valamelyik tag ártson azzal, hogy tulbnzgalmában közzé tegye.

Levelében azt kérdi ön, hogy szoktam-e hazudni? Véghetetlen impertinens kérdés olyan egyén részéről, a ki egy iratában, a melyben ezt kérdi, többször megcselekedte. Nyíltan kijelentem, hogy nem szoktam, nem hazudtam s nem hazudom soha.

Ön azonban méltóztatott hazudni többször.

Három év előtt szóbelileg figyelmeztetett, vigyázzak, mert önök az E. K. E. irodában czélul tűzték ki, hogy engem lejártasának. Azt is mondták, hogy a mozgalmunk ön a vezetője. Később írásban is értesítettek erről. Mosolyogtam a vállalat különös és ki-vihetetlen volta felett. Napirendre tértem azonban feletre, még azt sem tudakoltam, kik a segítő társai. Tudtam, hogy sem önnek, sem másoknak nem vétettem soha.

Már 1892-ben láttam azonban, hogy ez a figyelmeztetés nem alap nélküli.

U. i. 1892. nyarán, a mikor a Vasvári eleste helyéhez az első kirándulást terveztem, ön, hogy munkámban megakasszon, az E. K. E. ügyvezető elnöke ő méltósága nevében, olyan nyilatkozatot tett, a mi csakugyan alkalmas lehetett volna arra, hogy az akció további folytatásától vássa riaszon. Ön cselekvésem tisztaságában bízva, felvilágosító levelet irtam az elnök ur ő méltóságához s ekkor kiált, hogy ön merészkedett elnöke nevében hazudni.

E tényt ma is bizonyítani tudja a nemes báró és bizonyítani tudják mások is.

Lássá, ez a gaztette nemcsak aávalóságát bizonyítja, hanem romlottságát, hazafiatlan érületét is.

Működött ön és az ön irodája alattomban ellenem azután is folytonosan. Nem sokat törődtem, s időm sem volt sokat foglalkozni gyalázatoságokkal. — Gyanúsítottak, piszkoltak paskilokban, a miket kiadtak az E. K. E. s a nemzeti bizottságjávára. Rágalmaztak azzal, hogy adósságról perelnek, holott önök megelőzőleg látták, hogy egy kétszer kifizetett tartozást én követelek vissza. Kémeikkel kikutatták, hogy házamban mi történik, szabad óráimban mivel foglalkozom, s a lapokban kigunyoltak érte. Kigunyolták több ízben s tegnapi szemtelen soraiiban a legszentebb alkotást, az ereklje muzeumot.

Utóbbi időben, a mikor az ön közvetítése után egyik „bajtársuknak“ e szennyes működésben, felajánlottam a férfit az ellenfélben is megtszéló elintézési módot, önök a nyilvánosság előtt csődöt jelentettek becsteltem ellen.

Mind e gyalázatoságok betetőzéséül ön most azt igéri, hogy kiad egy gúnyiratot rólam s ezt Bálm képével is illusztrálni fogja.

Erre mondok egy két szót. Én az Emkénél ott voltam bölcsőjénél. Működtem kezdetől fogva irodalmi és minden bizottságban. Nem egyedül mentem be. Százakra menő intelligens, hazafias érületű, munkás gardát vittem be magammal a K. A. C.-ból. Az Emkén kezdettől egész 1890-ig két titkári állást töltöttem be. Nemcsak én dolgoztam éjleken át a siker érdekében, hanem lelkesített barátaimat is az akcióra s együtt dolgoztunk. Az Emke minden évkönyve elismeréssel konstatalja munkásságomat. 1890-ben, a mikor letettem a tollat, Deaky Albert elnök, Szentkirályi Kálmán jegyző aláírásával meglehangú elismerő sorokat kaptam. Én ezeket nem kértem soha. De jól estek ezek. Ezek voltak egyedüli jutalmam.

Ön most dolgozik még egy elismerő iraton. A következetesség elvei szerint rend-jén van. Bartha Miklós, az „Ellenzék“ m. é. 36. számában megírta, hogy az Emke irodája miképpen idegeníti el az alelnököket, önök a gaztetteiből pedig kivigálgik, hogy miképpen jutalmazta meg az E. K. E. irodájából az az önzetlenség és sikerrel működött titkárokat Lesz bátoraságom önnek tervezett szennyirát vastag arczbőrözhez tapasztni; s megálallják a módját mind azok a helyi és vidéki hívek, a kikkel együtt alkottuk ezt a nemzeti intézményt, hogy az Emke irodájában ily szennyes mű többé ne alkottassék.

Ezt a részletes leszámolást nem az ön kedvéért irtam ilyen terjedelmesen. Írtam azért, hogy felhívjam barátaim és ismerőseim figyelmét az ön piszkos üzlelmere.

Önhez csak néhány szavam van: Ön egy nyomorult, hazafiatlan, hitvány, rágalmazó, hazug, alávaló alattomos, gyáva, gazember.

KUSZKÓ ISTVÁN.

V É G E L A D Á S !

A legolcsóbb butor

WALTON ES TÁRSA

butor-raktárában kapható,

Eladó házas-telkek.

A felszámolás alatt álló „Kolozsavári kisegítő takarékpénztár részvénytársaság” tulajdonát képező következő **házas-telkek** és pedig:

- 1.) **Belközép-utca 3. sz. alatt** lévő egyemeletes házas-telék, mely áll a földszinten 3 bolthelyiség, 3 lakszoba, 1 konyha és pincze, az emeleten 5 szoba, 1 konyha és mellékhelyiségekből.
- 2.) **Nagy-utca 79. sz. alatti** házas-telék, mely áll 3 szoba, 1 konyha, pincze, gazdasági épületek és 1200 ölnyi kerti helyiségből:

1895. évi március hó 20-án

(Szerdán) délután 4 órakor önkéntes árverésen eladatnak.

Az árverés az irt napon irodámban (Jókai-utca 16. sz. a.) tartatik meg.

A részletes árverési feltételek irodámban, valamint a „Kolozsavári Takarékpénztár és Hitelbank” helyiségében (Főter 3. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsavart, 1895. március hó 14-ik napján.

Dorgó Albert,
kir. közjegyző.

191. (2—2)

MEGHÍVÓ.

A Gyulafehérvári takarékpénztár, mint részvénytársaság

XIII-ik évi rendes közgyűlését

folyó 1895. évi március hó 27-én

délután 3 órakor saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényeseket ezennel meghívjuk.

A közgyűlés tárgyai:

- I. Jegyző választása és a jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
- II. Az 1894. évi zárszámadások előterjesztése, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentésével a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvények iránti határozathozatal.
- III. Az alapszabályok esetleges megváltoztatásának tárgyalása.

Kérjük a részvényeseket, hogy — szavazati joguk gyakorolhatása végett — részvényeiket a közgyűlés előtt legalább 3 nappal a takarékpénztár hivatali helyiségében letéteményezni szíveskedjenek.

Gyulafehérvárt, 1895. március hó 12-én.

186. (3—3)

Az igazgatóság.

HORVÁTH BOLDIZSÁR

ELSŐ ERDÉLYI CZIMBALOM KÉSZÍTŐ,
Kőmálalja-utca 11. szám Kolozsavart.

TÖBB KIÁLLÍTÁSON NYERT KITÜNTETÉSEK:

1878 Bécs-Csaban
arany oklevél
1883 Gyula
bronz érem.
1887 Debrecen
bronz érem.

1891 Debrecen
bronzérem és állami
jutalomdíj
1888 Kolozsavart
köz-működési közönség
díjany és jutalomdíj.

Készítetek mindenféle **Czimbalomokat** fenék nélkül is és fedéllel, hangfogóval és anélkül, 60 frttól feljebb, tetszés szerinti díszítésekkel ellátva 300 frtig, jóállás mellett 3 évig.

Javításokat úgy helyben, mint vidéken a legszolidabb árak mellett elvállalok.

Hangfogó és láb nélküli cimbalomokra hangfogót és lábakat 18 frttól készítek.

Ajánlom továbbá szép cimbalom-verőmet 1 frt 50 krtól 2 frtig, diszesen megkésztve.

Ugyiszintén jól megkésztett, új találmányu **fonott** (Bassus) **huraimat** felelősségre, 20 kr. darabonként.

Alázatosan kérvé a n. é. műértő közönség becses pártfogását,

Kész tisztelettel:

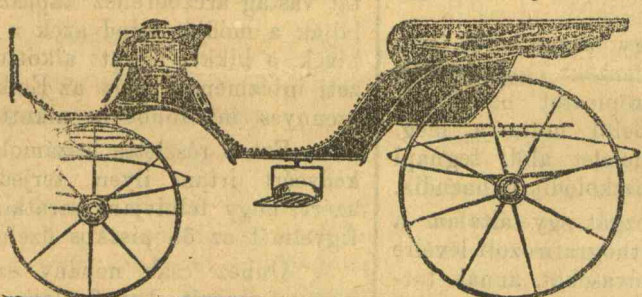
176. (1—8)

HORVÁTH BOLDIZSÁR.

Budai Ignátz

kocsikészítő kovács,

Kolozsavart, Trencsin-tér 15. sz. saját ház (Nagy kaszányával szemben.)

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására adni, miszerint **30 év óta önálló kocsikészítéssel** foglalkozván, ezen idő alatt a híres Hilbert kocsigyárában 20 évig mint felelős **kocsikészítő kovács** működtem; az onnan kikerült kocsik, melyek kitűnő szerkezetűk és tartósságuknál fogva egész országban keresettek voltak: magam készítettem.

Jelenleg **saját gyártmányu kocsikat** bő választékban tartok raktáron. — Kivánságra **őcska kocsikat** **ujakkal kicserélek**. — **Javításokat szatler munkával** együtt a legjutányosabb áron elvállalok.

Magamat a n. é. közönség nagyrabecsült figyelmébe és jóakaratu pártfogásába ajánlvá, maradtam teljes tisztelettel

BUDAI IGNÁTZ,
kocsi-készítő kovács.

127. (6—10)

ELADÓ BIKÁK.

1 darab 2½ éves; ára 600 forint.

1 drb. 2 éves; ára 300 frt.

Község részére három félévi részletfizetés mellett is átadatik.

Szombatfalva, posta és vasúti állomás:

SZÉKELY-UDVARHELY.

17. (11—52)

SZENT-KIRALLYI ÁRPÁD.

„AGRICOLA”

HIRDETME NYEI

eladók, vásárlók, gazdák, kereskedők figyelmébe

Kolozsavart területén.

ELADÓ: Emeletes házak a főter közelében 35.000—105.000 frtig. Kisebb lakóházak és nyaralók 2400—12.000 frtig. — Szántóföldek.

KERESTETIK: Szénafüvek bérbe vevésre és eladásra.

Vidéken.

ELADÓ: Alsófehér-, Kisküküllő-, Háromszék-, Udvarhely-, Torda-Aranyos-, Hunyadmegyékben **birtokok**, 100—270 holdig; **erdők** 400 holdtól 700 holdig (fenyő és bükkös); **malmok** Maros, Olt és N.-Küküllő folyóin.

BÉRBEADÓ BIRTOKOK: Udvarhely- és Háromszék megyékben.

Bővebb felvilágosítást ad és tudakozódásokra azonnal válaszol az

180. (2—x)

ingatlan forgalmi és terménybizományi iroda,

Kolozsavart, Jókai-utca 7. szám.

Finom nagyszebeni szalámi.

TELEKI LÁSZLÓ
Kolozsavart, Nagy-utca 4. sz. — Telefon 215.

Ajánlja, dusan berendezett

fűszer- és gyarmatára üzletét.

Gőzmalmi lisztek, kávék, cukor, rizsek, kül- és belföldi rumok, theák, szin-, kővér szőlő- és szt.-benedeki borok, valódi francia Cognacok és likörök és mindenféle Kőbányai sörök.

Mindennemű ásványvizek nagy raktára.

Szíves megbízásokat és a t. cz. közönség pártfogását kéri tisztelettel:

140. (4—4)

TELEKI LÁSZLÓ

Chocoladok és cukorkák.

Az egyetlen tökéletes, ujonnan szabadalmazott **önműködő**

szőlővessző- és növény-permetező

„SYPHONIA”

főlülmul minden eddig ismert permetező, mivel **önműködően** permetez.

Sok ezer ily permetező van már alkalmazásban és ugyanannyi **elismerő bizonyítvány** tanuskodik arról, hogy „Syphonia” szerkezete minden más hason-czélú szerkezetet fölülmul.

Mayfarth Ph. és Társa

gazdasági gép-gyár,

különlegességi gyár borsajtók és gyümölcscsértékesítési gépek számára.

BÉCS, II/1. Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek és számos elismerő nyilatkozatok ingyen. — Képviselők felvételnek.

170. (1—10)

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE,

Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

172. (3—50)

A szövetség czéja: I. Olcsó közvetítés gazdas. felszerelési és fogyasztási cikkek beszerzésénél. II. Mezei gazd. termények legelőnyösebb értékesítésénél. III. Hitelnyújtás a tagok részére.

Üzleti berendezés.

Sürgőnycim: Mezőgazdák, Budapest. Hiv. óra 1/9—1-ig és 2—5-ig. Áruraktár czime: M. Á. V. nyugati pályaudvarán lévő közraktári vállalat XX. számú raktár.

Adrianee, Platt & Co.

new-yorki gyáros
Kizárólagos képviselősege
arató- és kaszáó gépekre

Bizomány-osztály.

Hadseregellátás. — Gabonaeladás. — Erőtakarmányok vétele. — Fedezeti tőzsdei kötések.

Áru-osztály.

Összes gazdasági cikkek a legkiválóbb minőségben. Építkezési anyagok. Gazdasági vasemlék. Gyapjú és hízott marha bizományi értékesítése.

Vetőmag-osztály.

Mindennemű vetőmagvak megvétele és eladása. Eredeti külföldi magvak, Heremagvak bérroslálva.

Gazdasági gép-osztály.

M. k. államvas. gépgyára mezőgazdasági gépeinek szövetségzi képviselősege.

Bánki-Csonka szabadalmazott

1, 2 és 4 lőerejű gazdasági
Petroleummotorok
képviselősege

Bergedorfi vagyár világhírt

„Aifa” lefőőző
és egyéb tejjgazdasági gépeinek
„kizárólagos képviselősege.”

KEZTYÜ- és SEBÉSZI-KÖTELEK

ÜZLETETEMET

1895. évi március hó 18-án átteszem a

Takarékpénztári épületbe

Beltorda-utca 1. sz.

miről a t. közönséget tisztelettel értesitem.

Főtörékvésem lesz ezután is a megrendeléseket pontosan és jutányos árban teljesíteni, a melyre nézve a t. közönség becses pártfogását kérem.

Tisztelettel

Özv. DOBIÁŠ FERENCZNÉ,

keztűs,

Kolozsavart, belközép-utca 4.

184. (2—3)

Egy

Papir-üzlet

és

gyorssajtó nyomda

eladó.

Czima kiadóhivatalban.

187. (2—3)

Heremag arankamentes **68 és 76 frt.**

Répmag oberndorfi sárga **32 frt**

Legnagyobb csiraképeség és tisztasággal s államilag ólomzárólva, 50 kilós zsákban bruttó 100 kilónként kapható:

Gróf TELEKI ARVÉD

drassói uradalmában, u p. Koncza.

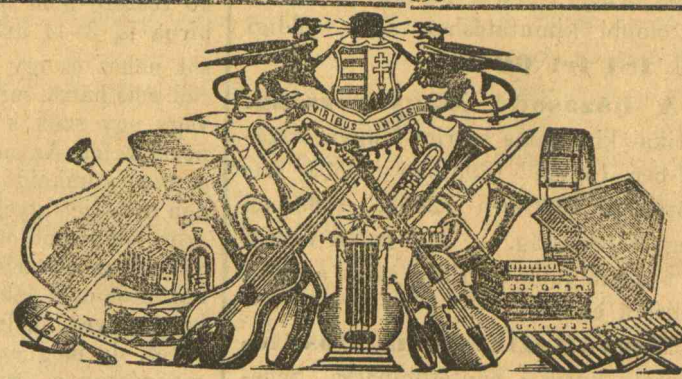
Állomásunknál ha utánvétellel rendeltetik, vevő állomásán ha a pénz franco küldetik:

Baltaczim 16 frt; **esomós ebir** 76 frt; **lőbab**, **fehér csillagfűrt**, tavasszal vethető **őszi borsó**, **duppau** és **Beseler-féle** zab 8—8 frt, 100 kilónként, vevő költségén szállítva és csakis ha vételár franco küldetik.

Nagyobb vételnél engedmény.

62. [15—20]

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, hangszergyáros,

Budapest, Lánchíd-utca 5. sz.

Saját gyártmányu **fúvó-, vonó- és ütőhangszerek**, kitűnő hangu **czimbaimok** és azok alkatrészeiről nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tűzlőtő, községi és más egyesületi zenekarok felszereléséhez szükséges **fúvó- vagy vonó-hangszerek** a legolcsóbb árban és legelőnyösebb fizetési feltételek mellett szállítanak.

Elpusztíthatatlan erős orgoha hangu **Harmonikáról** külön árjegyzék kérendő.

Hangszerek és Harmonikák javítása legolcsóbb árban eszközöltetnek.

85. (7—10)

Községi dobok.